

Z Á P A D O Č E S K Á U N I V E R Z I T A V P L Z N I
F a k u l t a f i l o z o f i c k á
K a t e d r a r o m á n s k ý c h j a z y k ů

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Jana Velíková**

Název práce: **La civilisation française et francophone dans l'enseignement du FLE**

Oponoval: **PhDr. Dagmar Kolářiková, Ph.D.**

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl splněn):

V úvodu své práce si autorka stanovila jako cíl provést analýzu učebnic francouzštiny jako cizího jazyka a srovnat je s oficiálním plánem ministerstva školství a následně vypracovat tematický plán a listy s cvičeními, která jsou zaměřena vždy na jedno z témat reálií navržených v tomto plánu. Aby bylo stanovení cíle alespoň trochu srozumitelné, musela jsem jeho interpretaci v češtině upravit. Přesto z ní jasně vyplývá, že cíl byl stanoven velmi vágně. Jednak je zde zcela pominuta teoretická část (pak asi není divu, že druhá kapitola je v práci označena jako „praktická část“ podobně jako 3. kapitola), jednak z jeho stanovení není jasné, čeho se konkrétně analýza a plán MŠMT ČR týkají a co bude vlastně srovnáváno. Problém tedy vidím především v samotné formulaci cíle práce, neboť jinak lze konstatovat, že cíl, tak jak byl stanoven, byl s výhradami splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Diplomová práce se skládá ze dvou hlavních kapitol. Obě jsou autorkou nazývány jako Praktická část, v prvním případě se zcela jistě jedná o záměnu s teoretickou částí, ale ani toto označení bych případně nepovažovala pro kapitolu za vhodné. Studentka zde nejprve definuje pojem „reálie“, dále se zabývá výukovými metodami, reáliemi v Rámcovém vzdělávacím programu pro gymnázia, autentickými texty a tvořením cvičení. Zpracování několika odlišných témat v jedné kapitole bez jakékoli provázanosti považuji za velmi problematické. Tato část měla být rozdělena do několika samostatných kapitol. Rovněž obsahové zpracování jednotlivých podkapitol neodpovídá názvu práce, autorka předkládá obecný popis výukových metod, autentických textů a tvorby cvičení, bez jakéhokoli zhodnocení, které by se nějakým způsobem vztahovalo k výuce reálií v hodinách francouzštiny jako cizího jazyka. Provázanost postrádám i v praktické části, chybí zde zdůvodnění pro výběr jednotlivých témat v navrženém tematickém plánu (není např. jasné, proč autorka navrhuje zabývat se v 1. měsíci výuky „každodenním životem“, zatímco z její analýzy učebnic vyplývá, že nejpoužívanější učebnice Connexions seznamuje studenty nejprve se zeměpisnou mapou metropolitní a zámořské Francie). Také hypotézy stanovené v úvodu praktické části považuji za velmi obecné a při dané koncepci práce i za nevhodné k ověřování. V učebnicích založených na francouzských metodách je většinou dostatek materiálu k výuce reálií, problém spíše spočívá v tom, že řada vyučujících této možnosti nevyužívá. Proto se domnívám, že nelze ověřovat stav ve výuce reálií jen na základě analýzy používaných učebnic. Výhrady mám i ke koncepci listů s cvičeními. V práci autorka několikrát zmiňuje fakt, že je pozornost při výuce FLE věnována především gramatice a slovní zásobě, a sama pak vypracuje listy, v nichž je celá řada gramatických a lexikálních cvičení. Přitom na některých cvičeních ukázala, že umí vytvořit cvičení, která se skutečně týkají pouze reálií. Podíl teoretické a praktické části je vyrovnaný. Práce je vhodně doplněna přílohami s řešeními (pro jejich označení by se více hodil běžně používaný výraz „corrigé“).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Také po formální stránce práce vykazuje celou řadu nedostatků. Jazykový projev je na velmi nízké úrovni, výčet gramatických i pravopisných chyb by byl velmi dlouhý, místy je tak text práce nesrozumitelný (jako příklad uvádím větu na s. 16 – Mais quelconques modifications peuvent apporter ces documents comme la suppression d'une ou plusieurs parties ou paragraphes pour meilleure compréhension du texte et la diminution du taux d'informations pour faciliter le texte). Studentka se také dopustila řady lexikálních chyb (používá podstatné jméno „affiche“ místo „fiche“, sloveso „apparenter“ zřejmě místo „apparaître“, zavádějící je i množné číslo od podstatného jména „civilisation“ – přestože studentka tvrdí, že se pro označení reálií používá i výraz „civilisations“, nikdy jsem se s tím nesetkala, výraz „volume“ místo běžného „niveau“ pro

označení jednotlivých dílů učebnice, na s. 34 je nesprávně použito slovo „métier“ ve větě „Généralement, le problème de l'enseignement de la civilisation est fondé sur le fait qu'il n'y a pas la suffisance de temps pour expliquer tous les métiers“, také na s. 40 se použitím slova „spécialistes“ ve větě „...en utilisant l'article concernant les spécialistes françaises“ naprosto mění význam věty, neboť se mělo jednat o francouzské speciality). V práci jsou i faktické chyby – na s. 5 je spoluautorka díla uvedena jako Cruza (správně Cruca), dále je zde uvedeno, že jsou hodiny (jazyka) zaměřeny na slovní druhy, ale v závorce jsou mj. uvedeny „compléments du verbe“, v tomto případě se však jedná o větné členy, na s. 13 je uveden neúplný název Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, na s. 46 je jako jedno z témat uvedeno „quinzième république“, místo „cinquième“. Nedostatky lze nalézt i v práci s literaturou. Na s. 3-5 je uveden jakou autor díla pouze Barthélémy, zatímco další dva autoři uvedeni nejsou, ani není např. výrazem „et al.“ naznačeno, že se jedná o více autorů. Podobně na s. 5-12 je soustavně jako zdroj uváděn Cuq, 2005. V bibliografii figurují ale 2 díla od tohoto autora. Pokud se tedy skutečně jednalo o dílo z r. 2005, pak měla být uvedena i spoluautorka Cruca. Na s. 22-33 jsou přejímány informace z Lamailloux, je uváděn r. 2011, zatímco v bibliografii je u tohoto autora a díla uveden r. 1993. Ani grafická stránka práce není příliš dobrá. Objevují se zde nestejně mezery mezi podkapitolami stejných úrovní i pod nadpisy, také odsazení odstavců jsou rozdílná (např. s. 4, s. 67), tabulka na s. 44-46 mohla být také vyřešena tak, aby nedocházelo k nevhodnému dělení slov.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Předloženou diplomovou práci považuji za velmi problematické dílo. Jak už bylo řečeno, nedostatky vidím už v samotném stanovení cíle práce. Také jednotlivé podkapitoly teoretické části na sebe nijak nenavazují, postrádám jakékoli zdůvodnění jejich zařazení do obsahu práce a také zpracování tematiky ve spojitosti s názvem práce. Pokud už se autorka rozhodne popisovat např. všechny typy cvičení, pak by měla minimálně napsat, která cvičení považuje za nejvhodnější pro výuku reálií cizího jazyka, místo toho podrobně popisuje cvičení, která jsou používána především pro procvičení gramatiky a slovní zásoby. Také v praktické části postrádám propojenost mezi jednotlivými podkapitolami. Rovněž zařazení tabulky s názvy a adresami 41 gymnázií a středních škol v Plzeňském kraji, v nichž není francouzština vyučována, považuji za irelevantní. Nedostatky spatřuji i v práci se zdroji, neboť teoretická část je vypracována jen s minimem relevantní odborné literatury (v podstatě se jedná jen o 5 knižních zdrojů, i když je jich v bibliografii uvedeno 11). V neposlední řadě je třeba konstatovat, že zatímco v názvu práce figuruje nejen „civilisation française“, ale i „francophone“, v textu práce se zmínka o „civilisation francophone“ vyskytuje jen sporadicky. Předkládaná diplomová práce dle mého názoru nesplňuje požadavky kladené na diplomovou práci.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Čím můžete podložit své tvrzení, že pro označení reálií ve francouzském jazyce lze použít i výraz „civilisation“ v množném čísle?
2. Jakým způsobem jste postupovala při sestavování tematického plánu?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

nevyhověla

Datum: 24. 5. 2016

Podpis: